

Latweefchu Uwifes.

Ur augstas Gewefchanas = Rummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 14. Zettortdeenâ 3schâ April 1824.

N o Z e l g a w a s.

Mufsu Kursemmes Superdenta = kungs Gattards Wridrikkis Kristjahn's Huhn 17tâ Merz mehnescha deenâ nomirris, 71 gaddu wezs buhdams. Winna tehws arri Kursemmes Superdents bija un jau preefsch 47neem gaddeem winsch tappe par mahzitaju pee Saukes Deewa draudses eezelts, fur 24trus gaddus dsihwoja un sawu swehtu amnatu labbi uskohpe. Pehzaki to mahzitaju amnatu pee Zelgawas Latweefchu draudses usnehme un preefsch 7neem gaddeem par Kursemmes Superdentu tappe eezelts. Pee Kursemmes Basnizas = teefas winsch 18 gaddus par peefehdetaju bijis. Pirmdeenâ 24tâ Merz winna lihkis ar leelu gohdu tappe paglabbahts; diwipatsmit mahzitaji us to bij fanahkufchi un arri Widsemmes Generalsuperdenta kungs us schahm behrehm no Nihges bij atnahzis, tas pirmais un ohtrais Kreewu un pirmais Kattolu mahzitais pawaddija arri to lihki. Tam nelaimin bija lehna faderriga un mihliga firds, lai nu duffa sawa kappâ labba meerâ.

* * *

Teem Uwifchu apgahdatajeem eefsch weenas grahmata's no weenas Kursemmes semneeku feewas leelas mihlestibas un laulibas ustizzibas tappe rakstih's, fo labpraht, un ar pateizibu pee tahs grahmata's rakstitaju, saweem lassitajeem scheitan dohd lassih't:

Nu gan buhs desmits gaddi, fa pee refrufchu nemschanas weenâ muishâ, Kandawas Kirspehlê, ittin labs un gohdig's kalps, Kahrlis wahrda, tappe fanemts un lihds ar zitteem us Zelgawu aiswests, fa pagasts augstahm Walstspawehleschanahm fa peenahkhs warretu paklausih't. Tam wihram bija jauna feewa un abbi laulati draugi loh'ti mihligi un labbi

sawâ laulibâ dsihwoja, tapehz ta feewina, kad Kahrlis aiswedde, no tahm bailehm un behdahm fa stulba palikke, un raddi un draugi to leh'ti warreja pahrrunnaht, lai ne eijoh't lihds us Zelgawu, jo Kahrlis ne nemschoht, winsch teefscham pahrnahkschoht. Ta feewina, fa no prahta tappusi, palikke fluffi mahjâs; bet kad no teem pahrnahkscheem refrufchu weddejeem dabbuja dsirdeht: „Tâpatt taru Kahrlinu nodewe,“ tad fa no meega usinohdusees, tuh'dal pilnu prahtu atdabbuja un apnehmahs us weetu sawam mihlotam wihram pakkal eet. Ne ta dauds fo runnaja ne brehze, ne waideja, bet tulih't taifjahs us zellu dohtees un aisgahje pateest. — Bet pawelti! — Refruschi no Zelgawas jau bij aiswesti, ta mihliga feewina sawu Kahrlis tur wairs ne atradde. — Winna atkal preefschaja prahta nofkumschanâ fa stulba palikke, gahje pa dascheem Kursemmes pilfadama, un to, fa prohtams, ne fur ne atrad-dusi, pahrnahze pehz dauds neddelahm mahjâs, peekuffusi un loh'ti nofkummusi. Schê winna Deewu stipri peeluhdse, nodohdamees eefsch winna prahtu, un ta winnas firds pamasitin fahze drohschi zerreht, fa winnas Kahrlinsch tatschu pahreeschoht. Winna no sawa wihra leetahm un lohpeem itt ne fo ne pahrdewe, jefschu raddi skubbinaja, bet uskohpe un apgahdaja wiffu sawu masu buhschanu tik labbi, zif ween sinnaja, lai kad wihrs pahrees, wiffu pareisi atrohn, lai ne kas no winna leetahm ne truhkst, un fa tulih't atkal warr sah't dsihwoht, fa preefchlaika. Daudsreisahm spehks tai gahdajoh't un strahdajoh't peetruhke, brihscham arri zerribas drohschiba issubde; tad winna wiffu sawu mantinu sawas labbas faunneeze's rohtâs nodewe un istaigaja atkal Kursemmes pilfsatus un meestus pehz sawa Kahrlina mekledama, un to ne

atraddusi, winna allaschin gan lohti noffum-
mufi, bet tomehr jauna spehka pilna, pah-
nahze mahjäs. Tä schi mihliga seewina dsih-
woja un darrija, kamehr pehrnä gaddä patte
atsinne, ka Kahrlis ne pahrees wairs un ka
effoht pagallam ar winnas laulibas laimi. —
Nu winna pahrdewe lohpus un wiffas lectas
un aischgahje us Tuffumi deeneht pee weena
birgera. — Preeksch kahdeem mehnescheem
nedohmajoht tai sinna nahk, winnas Kahrlis
effam pahrgahjis, un ne zil ilgi ne bija, tad
arri pats bija klah, apkampe un buttschoja
fawu mihlotu seewu. Winsch no sawa Pal-
kawnika bij atprassijees un wallu (wahzissi to
fauz Urlaub) bij dabbusis un wehl ar weenu
beedri wairak ka pufs ohtru tuhstoschu werstu
bij gahjis, ka tikkai sawu mihlotu nepeemirsta-
mu seewinu atkal dabbutu redseht. Dauds ko
Kahrlim bij jastahsta, ko bij redsejis, ko pee-
dsihwojis; winsch arri mihlai seewai ne pasleh-
pe, ka ne warroht ilgi pee winnas palift. —
Kad Kahrlis stahstija, ka winnam gan gruh-
ti us zellu gahjis un ka winsch ne kad ne warrejis
fawas seewinas peemirst, tad winna gauschi
raudaja; bet kad winsch peeminneja, ka win-
nam atkal par to tahlu zellu ja eet atpakkal, tad
winnas affaras isfikke. Kad Kahrlis nopuhfda-
mees fazzija: „Nu mums gandrihs jasehkir-
rabs,“ tad winna ka jautraka palikke un fahze
tulihst ko strahdaht un gahdaht, ta ka paschi
mahju laudis brihnodamees fazzija: „Kas
winmai kaisch, winna pagallam zittada irr tap-
pufi?“ Bet tas ahtri wisseem sunnams tappe.
Zo kad ta deena bij atradufusi un Kahrlis nu
pateesi us zellu gribbeja dohtees, tad winna
branga seewa, ka reisineeze apgehrbta un sawu
balki un kullu us mugguru, pee winna peegahje
un fazzija: „Es eeschu lihds ar tewim, es ar
tewim gruhntumu un weeglumu gribbu panest,
kamehr Deews muhs sehires, zilweki muhs ne
warr sehirt.“

Gan raddi un draugi luhdse, lai jelle ne dar-
ra, lai paleek mahjäs; ganna pats Kahrlis
peeminneja ta tahlu zella un saldatu nemeerigas
dsihwoschanas. — Winna palikke pastahwigi
pee sawas mihligas firdsapnemschanas un gahje
pateesi lihds ar wihru us sweschu pasauli. —

Lai schihs seewinas stipra palausehana us
Deewa palihgu, lai winnas tizzeschanas spehks
un winnas pastahwiga laulibas mihlestiba
mums firdis paleek, ka weena spihdama debbes
swaigsnite, un kad Deews winna tahlumä to
peenemtu, lai ta nahwes uswarretaja tizzibas
krusts weenlihds ar mihlestibas frohni winnas
kappu puschko! — — —

W a h r p a s.

Sainneeks iskaptinu taifa,
Rudsi leekahs gattawi;
Wahrpina, kas galwu gaisä
Mugstaki pazehlusti,
Mahsu widdu leppojahs,
Tahdas nizzinaja starpam,
Kas pee semmes noleezahs.
Weena no tahm semmahm wahrpahn
Lepnai pretti runnaja:
„Mahsina, tu sawu galwu,
„Buhtu graudu pilna ta,
„Ne pazeltu ta ka spalwu.“
Katrä tuffschä galwinä,
Plaschi mahjo lepniba.

H . . . . .

Ohtras mihklas usminneschana (skaff.
Nr. 10. f. g.): Arfks.

Trefcha mihkla.

Zo dohd jo friht,
Tad jaukums tur miht.
Zo teews un spohsch,
Tad darbinsch mans kohsch.
Zo ischakls un muddigs,
Tad sprohgis tew suddihs.
Man tik ilgi jakustahs,
Kamehr jauka parabdahs
Tawa balta micsina,
Tad ikweens to glaudina.

R. C.

Teefas fluddinaschanas.

Pehz Kurfemmes Gubernementa Waldischanas
pawehleschanahm wiffahm pullizes teefahm pilsatös
ka us semmehm buhs mekleht pehz teem schein appaf-
schä peeminneteem behgleem un noliktä laikä sawus
rapportus atsuhtht.

Pehz teem no Bausles zeetuma isbehguschem
Kreeweem:

1) Jeremey Grigorjew, kaš 35 gaddus wezš, no garra auguma, bruhnem matteem, fillahm azzim, ar rehtu pahri par deggunu un pee labbas aze, gihmiš bahš, galwa us labbu pusti nozirpta.

2) Zaraff Kirilow, 40 gaddus wezš, widdiſchiga augumâ, vellafas azzis, gihmiš bahš, galwa us labbu pusti nozirpta.

Pehz teem no Mihgeš isbehgufcheem tſchetreem ſaldateem: Karſbit Fahn, Kriſch Jakob, Janne Dahwe un Andrey Janne.

Us pawehleſchanu tahš Keiſerifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wiſſaš Kreewu Walſis u. t. j. pr., tohp no tahš Schnepeleš pagasta-teeſaš wiſſi parradu deweji ta ſcheitan eeſch Faunarraju mahjahm nomirruſcha Kalleja Janne Treumann, aizinati, lai pee ſaudeſchanaš ſawu teeſu eeſch 2 mehneſcheem, prohti lihds 9to Mei mehneš deenu ſchi gadda, kaš par to weenigu un iſflehdſamu terminu irr tappiš noliktš, ar ſawahm praſſiſchanahm un taiſnigahm parahdiſchanahm woi paſchi, woi zaur weetneeku, kâ wehlehtš irr, ſcheitan atnahk, peeteizahš un tad ſagaiba, ko teeſa turplikam ſpreediš. To buhš wehrâ nemt!

ſblaiſi ar teem appakſchraſteem un ſehgeli tahš Schnepeleš pagasta-teeſaš 14tâ Merz 1824. 3

(S. W.) Kuſchke Kriſtop, preekſchſchdetaiš.
Stahl, pagasta-teeſaš ſrihweriš.

Us pawehleſchanu tahš Keiſerifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiſſaš Kreewu Walſis u. t. j. pr., tohp no Kandawaš pagasta-teeſaš wiſſi parradu deweji ta nelaika wallineeka, zittikahrtiga Kandawaš Krohna meſchafarga Dhin Gottfried uſaizinati, pee ſaudeſchanaš ſawaš teeſaš eeſch 2 mehneſcheem, prohti lihds 20tai Meiju mehneſcha deenai ſchi gadda, kaš par to weenigu un iſflehdſamu terminu irr noliktš, ar ſawahm praſſiſchanahm un ſtaidrahm parahdiſchanahm pee ſchiš teeſaš peeteikteeš un tad klauſiſht, kâ ta teeſa ſpreediš.

Kandawaš pagasta-teeſa 29tâ Merz 1824. 3
(Nr. 88.) Us tizzibu,

J. D. Kûlpe, pagasta-teeſaš ſrihweriš.

Us pawehleſchanu tahš Keiſerifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiſſaš Kreewu Walſis u. t. j. pr., tohp no Potkaiſeš pagasta-teeſaš wiſſi tee parradu deweji ta Potkaiſeš ſainneeka Annuſ Kahl Grobing, kaš ſawaš mahjaš patš ar labbu prahtu nodewiš, par kurrâ mantu zaur ſchiš deenaš ſpreedumu, dehl peepildiſchanaš ta truhtuma mahju inventariuma, konkuriš noliktš, zaur ſcho teeſaš fluddinaſchanu aizinati, pee ſaudeſchanaš ſawaš teeſaš wiſſwehlaſi lihds 19tu April ſchi gadda, kaš par weenigu un iſflehdſamu terminu irr noliktš, ar

ſawahm praſſiſchanahm un parahdiſchanahm woi paſchi, woi zaur weetneeku un klahſſahweju, kâ wehlehtš irr, ſcheit atnahk un tad to tahtaku ſpreedumu pehz liſkumeem ſagaidiht. Potkaiſeš pagasta-teeſa 8tâ Merz 1824. 1

(Nr. 21.) Stuhrit Jurre, pagasta-wezzakaiš.

P. Leſtander, pagasta-teeſaš ſrihweriš.

Kad taš pee Wezzaš muſiſchaš ſainneeka Kriſtin Jahna biſiš brihwzilwekš Andreas Dubbinſky preekſch kahdu laiku ar nahwi aigahjiš, tad taš ſcheitan tohp no Wezzaš muſiſchaš pagasta-teeſaš uš to pirmu un beidſamu terminu fluddinahtš, kam kahdaš taiſnaš praſſiſchanaš pee ta minneta brihwzilweka, tee lai woi paſchi, woi zaur weetneekem, kâ nowehlehtš, lihds 25tu April f. g. pee ſchiš pagasta-teeſaš peeteizahš.

Wezzaš muſiſchaš pagasta-teeſa 21mâ Merz 1824. 3

Wilde Wittum, pagasta-teeſaš wezzakaiš.

J. Stehnu, pagasta-teeſaš preekſchdetaiš.

E. J. Harff, pagasta-teeſaš ſrihweriš.

Us ſpreedumu tahš Krohna Behrſeš muſiſchaš pagasta-teeſaš buhš 11tâ April ſchi gadda to atliffuſchu mantu tahš nomirruſchaš Babbeš no Zihpeleš Maſ-Wette mahjahm eeſch Krohna Behrſeš muſiſchaš pee pagasta-teeſaš eeſch uhtruppu teem mantineekem par labbu pahrdoht, bet teem pirzejeem tulihht buhš maſſaht, ko ſohljuſchi. ſchi manta irr drehbeš, audekliš, ratti un ſpaji.

Tâlihſ arri buhš 21mâ un 22trâ April ſchi gadda to atliffuſchu mantu ta mirruſcha ſainneeka un winna ſainneezeš no Zihpeleš Maſ-Wette mahjahm eeſch tahm paſchahm mahjahm teem atliffuſcheem jauneem behneem par labbu eeſch uhtruppu pahrdoht, bet teem pirzejeem arri tulihht jamaſſa. ſchi manta irr lohpi, putni, drehbeš, krekli, arramaš un zittas mahju ir ammatneeku leetaš, kâ arri zitti ohſolu un preeſchu dehli. Tapehz nu tee, kam tittu pirkt, no ſchiš teeſaš puffeš ſcheitan tohp aizinati, lai peeminnetâš deenâš Krohna Behrſeš muſiſchâ, kâ arriſan Zihpeleš Maſ-Wette mahjaš preekſch puſſdeenaš ſanahk, un lai iſſalka, zil ſohla. Krohna Behrſeš muſiſchaš pagasta-teeſa 19tâ Merz 1824. 2

(Nr. 48.) Waine Inſeš, pagasta-wezzakaiš.

W. Schwanenberg, pagasta-teeſaš ſrihweriš.

Kad Lauzeš muſiſchâ, paſchâ muſiſchaš widdu, biwi ſirgi gaddiſcheeš, prohti weena kewe, 6 gaddu wezza, tumſchi behra, ar lauku peere un kupteem ſarreem; un tumſchi behreš ſchekliš, 8 gaddu wezš, abbi no widdiſchiga auguma; tad wiſſi tee, kam ſchee ſirgi peeberretu, no Lauzeš pagasta-teeſaš ſcheitan tohp uſaizinati, lai eeſch 6ſchahm neddelahm no

tahs scheidt appakschâ issteiktas beenas peeteizahs, un pehz islihdsinatahm isdohfchanahm fatuus sirgus pretti nem. Lauzes pagasta=teefa 6tâ Merz 1824. 2

Augustin Garlay, pagasta=wezzakais.

A. Jaegermann, pagasta=teefas ffrihweris.

Kad pee Ehdohles pagasta=teefas weena wezziga tumfschi behra fehwe, kas meschâ peefeeta atrasta nodohsta tappusi, tad tohp scheidt sinnams darrihts, lai tas, kam tahda suddusi buhtu, lihds 12to April schi gabda pee peeminnetas teefas rastohs, fur pehz taisnahm apleezinaschanahm un atlihdsinatahm isdohfchanahm to paschu atdabbuht warrehs; pehz pagahjuscha wirfû peerahdita laika ta patte tai pagasta=lahdei par labbu uhstrupâ pahrdohta tapê.

Ehdohles pagasta=teefa 15tâ Merz 1824. 2

(Nr. 8.) Ehrman Nahting, pagasta=wezzakais.

C. Friedrichsberg, pagasta=teefas ffrihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Tas pee Krohna Zehkaba muischas peederrigs Spradsenes kroggs irr us Zahneem 1824 us arrenti dabbujams. To peeklahjamu sinnu warr dabbuht tai paschâ muischâ. 2

Lai 26 Wevrara schi gabda widdû no Krohna Kalnazeema muischas weens mas putnu suns (kurtê) ar gaischahm wilku spalwahm irr suddis. Kas scho funnu us Behrses un Zihpeles meschakunga muischu noweddihs, jeb fur taisnu sinnu dohs, fur winsch rohnahs, peezi sudraba rubbulus dabbuhs. 2

S i n n a.

Zeem Uwischu apgahdatajem daudsreisahm fluddinaschanas tohp atfubhtas, fur ne mas naw peerakstihst, zil reises Uwisjes jaleek eekschâ, winni tagdehl itt wiffus, kas kahdas fluddinaschanas Latweeschu Uwisjes gribb eelikt, un itt ihpaschi tahs gohbinajamas pagasta=teefas luhds, lai jelle allaschin peeraksta, woi buhs 1, jeb 2 jeb 3 reises Uwisjes eelikt. Kur ne kas naw peerakstihst, tahdu fluddinaschanu jeb parrabu deweju fasaukschanu mehstiffai weenu paschu reisi Uwisjes nodrukkesim. Zurklast arri tohp peeminnehts, ka tahdas fluddinaschanas, kas jau latwiski farakstitas, par neddeku agraki Uwisjes eetohp eekschâ, jo kamehr tahs wahziski farakstitas fluddinaschanas tur aiesuhta, fur tohp pahrulkotas, un kamehr atkal Zalgawâ pahrnahk, neddeka papilnam aiseet. Kas tadehl gribb lai winna leeta ahtri tohp sinnama, tam mehst to padohmu dohdam, lai to latwiski un nê wahziski farakstitu mumstafuhta.

Zee Uwischu apgahdataji.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihgê tanni 31mâ Merz 1824.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 75½ Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	1 Pohds kannepu . . . . . tappe makfahts ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	33	1 — linnu labbakas surtes — —	2	50
1 jauns Dahlberis	—	—	1 — — flittakas surtes — —	2	—
1 Puhrs rudsu . . . . . tappe makfahts ar	1	20	1 — tabaka	—	75
1 — kweeschu	1	50	1 — dselses	—	75
1 — meeschu	—	75	1 — sweesta	2	25
1 — meeschu=putraimu — —	1	30	1 muzza filku, preeschu muzzâ — —	5	—
1 — ausu	—	70	1 — — wihschnu muzzâ — —	5	25
1 — kweeschu=miltu — —	1	90	1 — farkanas fahls	7	—
1 — bihdeletu rudsu=miltu — —	1	75	1 — rupjas leddainas fahls — —	6	—
1 — rupju rudsu=miltu — —	1	10	1 — rupjas baltas fahls — —	5	50
1 — sirnu	1	60	1 — smalkas fahls	5	—
1 — linnu=sehklas	2	25	50 Graschi irr Barra jeb Papihres Rubbulis un Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ makfa.		
1 — kannepu=sehklas	1	35			
1 — kimmenu	5	—			

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 143.